

Gradovi i općine su do danas, 1. veljače, trebali donijeti Odluku o načinu prikupljanja i naplate otpada, sukladno Uredbi o komunalnom otpadu. Neki još to nisu učinili, a brojni od onih koji jesu učinili su to ishitreno u zadnji čas pa je veoma izgledno da njihove odluke neće u mnogome unaprijediti loš sustav odvajanja i nepravedne mjesečne račune koje godinama naplaćuju svojim građanima kama.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom već je 2013. godine propisao da su JLS dužne osigurati da se sav otpad koji ima vrijedna svojstva kvalitetno odvaja na kućnom pragu te da se naplata usluge vrši prema stvarno proizvedenoj količini ili volumenu otpada.

Gradovi i općine koji su savjesni i vode brigu o javnom interesu i zaštiti okoliša poput Preloga, Krka, Čakovca ili Crikvenice posložili su sustav tako da već danas ispunjavaju ciljeve odvajanja koje hrvatske JLS imaju do 2020. godine. Za razliku od njih, neodgovorni gradovi, među kojima prednjače Zagreb, Split i Rijeka daleko su od ciljeva jer se godinama bave samo spalionicama i centrima za smeće, zanemarujući uspostavu kvalitetnog sustava odvajanja i naplaćujući nepravedne i nezakonite mjesečne račune.

Sada, kada na vrata kucaju kazneni penali od EU, svi oni u posljednji čas ishitreno donose Odluke o prikupljanju i naplati. Ti su gradovi na donošenje odluka potaknuti Uredbom na koju su se godinama izvlačili, argumentirajući da zbog njenog kašnjenja nisu mogli postaviti sustav (zanimljivo kako su onda neki drugi gore nabrojani te sada nemaju problema sa postizanjem ciljeva).

Brojne od tih ishitrenih Odluka zadovoljit će zakonsku formu, ali još godinama u praksi neće značiti puno pomaka. Primjerice, u Zagrebu je jučer donešena Odluka kojoj se usprotivio velik broj gradskih zastupnika i građana ki jer je ta Odluka nedostatna, nepravedna te u konačnici i neprovediva. Ona propisuje visoke kazne za neodvajanje, a ne donosi kontroliran i lako dostupan sustav odvajanja s jedne strane, a s druge ne donosi niti pravednu naplatu s obzirom da će i dalje postojati opcija da oni koji proizvode puno smeća plaćaju isto kao i oni koji puno odvajaju i imaju malo smeća.

Zahtijevamo hitan nadzor inspekcije okoliša nad odlukama koje se donose, a gradove i općine pozivamo da donesu odluke koje će biti poštene i osigurati odvajanje na kućnom pragu pod kontrolom (zaključavanje, čipiranje, vaganje) te pravednu naplatu po stvarno proizvedenim količinama miješanog otpada. Takvi sustavi u EU i Hrvatskoj već postoje, a sada, kada postoje i EU sredstva za kupnju potrebne infrastrukture, više nema izgovora za polovične i nepravedne sustave. U kupovinu infrastrukture potrebne za odvajanje kao i one popratne poput kompostana i sortirnica potrebno je ići odmah jer će inače sve Odluke koje se donose značiti samo mrtvo slovo na papiru, sa malo ili ništa promjena na terenu.

Izvor: zelena-akcija.hr